

UNIVERZA V LJUBLJANI
EKONOMSKA FAKULTETA

ZAKLJUČNA STROKOVNA NALOGA VISOKE POSLOVNE ŠOLE
**KALKULACIJA CENE PROGRAMOV V JAVNEM VRTCU NA
PRIMERU IZBRANEGA JAVNEGA VRTCA**

Ljubljana, september 2022

POLONA JERNEJČIČ

IZJAVA O AVTORSTVU

Podpisana Polona Jernejčič, študentka Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, avtorica predloženega dela z naslovom Kalkulacija cene programov v javnem vrtcu na primeru izbranega javnega vrtca, pripravljenega v sodelovanju s svetovalko doc. dr. Mino Ličen

IZJAVLJAM

1. da sem predloženo delo pripravila samostojno;
2. da je tiskana oblika predloženega dela istovetna njegovi elektronski obliki;
3. da je besedilo predloženega dela jezikovno korektno in tehnično pripravljeno v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani, kar pomeni, da sem poskrbela, da so dela in mnenja drugih avtorjev oziroma avtoric, ki jih uporabljam oziroma navajam v besedilu, citirana oziroma povzeta v skladu z Navodili za izdelavo zaključnih nalog Ekonomske fakultete Univerze v Ljubljani;
4. da se zavedam, da je plagiatorstvo – predstavljanje tujih del (v pisni ali grafični obliki) kot mojih lastnih – kaznivo po Kazenskem zakoniku Republike Slovenije;
5. da se zavedam posledic, ki bi jih na osnovi predloženega dela dokazano plagiatorstvo lahko predstavljalo za moj status na Ekonomski fakulteti Univerze v Ljubljani v skladu z relevantnim pravilnikom;
6. da sem pridobila vsa potrebna dovoljenja za uporabo podatkov in avtorskih del v predloženem delu in jih v njem jasno označila;
7. da sem pri pripravi predloženega dela ravnala v skladu z etičnimi načeli in, kjer je to potrebno, za raziskavo pridobila soglasje etične komisije;
8. da soglašam, da se elektronska oblika predloženega dela uporabi za preverjanje podobnosti vsebine z drugimi deli s programsko opremo za preverjanje podobnosti vsebine, ki je povezana s študijskim informacijskim sistemom članice;
9. da na Univerzo v Ljubljani neodplačno, neizključno, prostorsko in časovno neomejeno prenašam pravico shranitve predloženega dela v elektronski obliki, pravico reproduciranja ter pravico dajanja predloženega dela na voljo javnosti na svetovnem spletu preko Repozitorija Univerze v Ljubljani;
10. da hkrati z objavo predloženega dela dovoljujem objavo svojih osebnih podatkov, ki so navedeni v njem in v tej izjavi.

V Ljubljani, dne _____

Podpis študentke: _____

KAZALO

UVOD	1
1 JAVNI VRTEC.....	2
1.1 Opis in vrste vrtcev	2
1.2 Pravna ureditev	2
1.3 Ključni dokumenti	3
1.4 Financiranje vrtca.....	5
1.5 Programi in oddelki	7
1.6 Notranja organizacija in sistemizacija delovnih mest	9
2 IZRAČUN CENE	12
2.1 Izračun cene po programih za izbrani javni vrtec.....	13
2.2 Obračunavanje odsotnosti otrok	16
3 VPLIV PLAČE ZAPOSLENIH V IZBRANEM JAVNEM VRTCU NA CENO PROGRAMA	17
3.1 Elementi plače zaposlenih v izbranem javnem vrtcu	19
3.2 Izračun	21
SKLEP	Error! Bookmark not defined.
LITERATURA IN VIRI	25
PRILOGE.....	27

KAZALO TABEL

Tabela 1: Znižano plačilo vrtca glede na dohodkovne razrede	6
Tabela 2: Normativi za oddelke	9
Tabela 3: Delovna obveznost ravnatelja.....	9
Tabela 4: Delež delovnega mesta	11
Tabela 5: Delovno mesto romskega pomočnika.....	12
Tabela 6: Oddelki v izbranem javnem vrtcu	14
Tabela 7: Stroški živil.....	15
Tabela 8: Prvo starostno obdobje – cena programa za 15 oddelkov in 198 otrok.....	15
Tabela 9: Drugo starostno obdobje – cena programa za 22 oddelkov in 448 otrok	16
Tabela 10: Kombinirani oddelki – cena programa za 1 oddelek in 17 otrok	16
Tabela 11: Podražitve	18
Tabela 12: Višine jubilejnih nagrad.....	20

Tabela 13: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – prvo starostno obdobje.....	21
Tabela 14: Primerjava cene programa za prvo starostno obdobje	22
Tabela 15: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – drugo starostno obdobje.....	22
Tabela 16: Primerjava cene programa za drugo starostno obdobje	22
Tabela 17: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – kombinirani oddelek	23
Tabela 18: Primerjava cene programa za kombinirani oddelek	23

KAZALO SLIK

Slika 1: Zavezanci prispevkov k ceni programov – načrt za leto 2022.....	13
Slika 2: Primerjava cen programov	24

KAZALO PRILOG

Priloga 1: Sistemizacija delovnih mest	1
Priloga 2: Stroški neposredno zaposlenih – prvo starostno obdobje.....	2
Priloga 3: Stroški neposredno zaposlenih – drugo starostno obdobje.....	3
Priloga 4: Stroški neposredno zaposlenih – kombiniran oddelek	4
Priloga 5: Stroški neposredno zaposlenih – dodatna zaposlitev	5
Priloga 6: Stroški posredno zaposlenih	6
Priloga 7: Stroški materiala in storitev	7

SEZNAM KRATIC

ZLS – Zakon o lokalni samoupravi
ZZ – Zakon o zavodih
ZOFVI – Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja
ZVrt – Zakon o vrtcih
ZSPJS – Zakon o sistemu plač v javnem sektorju
ZJF – Zakon o javnih financah
ZMinP – Zakon o minimalni plači
ZUJF – Zakon za uravnoteženje javnih financ

UVOD

Vstop v vrtec je velik korak za celotno družino. Je prvi korak na otrokovi izobraževalni poti ter prvi korak za starše, ko otroka prepustijo in zaupajo ustrezno izobraženim osebam, ki skupaj z otrokom in njegovimi vrstniki kvalitetno preživljajo čas ter se učijo. Čas v vrtcu je za otroka prva priprava na življenje, saj se s pomočjo vzgojiteljev otroci v času vrtca učijo, spoznavajo naravo, materiale, bonton ter kako deliti in sodelovati z vrstniki. To je za starše velik korak, saj morajo otroka zaupati osebam, ki z njimi sodelujejo pri učenju in pripravi na nadaljnje življenje ter spodbujanju in razvijanju njegove osebnosti in talentov. Nedvomno pa je za starše otrokov vstop v vrtec tudi strošek, saj so zavezani k plačevanju cene programa vrtca, ki ga otrok obiskuje.

Predšolska vzgoja je velik del izobraževalnega sistema v Sloveniji. Konkretni dokaz za to so statistični podatki na Slovenskem uradu za statistiko, ki kažejo, da je bilo na začetku šolskega leta 2021/2022 v vrtce vključenih 85.957 otrok, kar predstavlja 83,7 % populacije otrok v Republiki Sloveniji, starih od 1 do 5 let. Predšolsko vzgojo je izvajalo 980 vrtcev in njihovih enot. Med njimi je bilo 862 javnih in 118 zasebnih vrtcev. Kar 94 % vseh otrok pa je obiskovalo javne vrtce (SURS, 2022b).

Kalkulacija cene programov za javni vrtec je pomembna, saj predstavlja osnovo za plačilo. Nanjo vpliva sistemizacija delovnih mest, število oddelkov, število otrok, stroški dela, stroški materiala in storitev ter stroški živil. Poleg tega je tudi osnova za izračun znižanega plačila staršev in na podlagi tega podlaga za izračun razlike med plačilom staršev ter polne cene programa, ki jo financira občina.

Namen zaključne strokovne naloge je predstaviti dejavnike in elemente, ki vplivajo na ceno programa v javnem vrtcu. Predstavila bom pravne podlage, najpomembnejše dokumente, financiranje javnega vrtca, način oblikovanja oddelkov in programov v javnem vrtcu ter elemente cene. Navsezadnje bom prikazala izračun cene program na konkretnem primeru izbranega javnega vrtca. Gre za prikaz izračuna cene na podlagi dejanskih podatkov za leto 2021/22 javnega vrtca, ki želi ostati anonimen. Podrobnejše vprašanje, na katero se želim osredotočiti, pa je, kako dvig plače zaposlenih v javnem vrtcu vpliva na ceno programov.

Cilj zaključne strokovne naloge je prikazati proces izračuna cene programa v javnem vrtcu in razumeti vse elemente, ki vplivajo na ceno programov. Področje, ki ga bom raziskovala, me zelo zanima in se mi zdi pomembno tako iz računovodskega kot tudi starševskega vidika. Ceno programa v javnem vrtcu je treba letno preveriti, saj se lahko elementi, ki vplivajo na ceno, spremenijo in pride do zvišanja ali znižanja omenjene cene programa. Zato menim, da je razumevanje postopka in elementov cene programa ključnega pomena za ustrezni izračun. Razumevanje vseh elementov, ki vplivajo na ceno programa in njen izračun, je ključnega pomena tudi za starše, saj na ta način vedo, zakaj je cena, ki jo plačujejo, taka, kot je, obenem pa so pripravljeni tudi na morebitne dvige cen.

1 JAVNI VRTEC

1.1 Opis in vrste vrtcev

Vrtci so ustanove, ki izvajajo predšolsko vzgojo za otroke med enajstim mesecem starosti do vstopa v osnovno šolo. V Sloveniji poznamo javne in zasebne vrtce ter varuhe predšolskih otrok, ki varstvo in predšolsko vzgojo izvajajo na domu. Vpis otroka v vrtec v Sloveniji ni obvezen, gre torej za popolnoma svobodno odločitev staršev. Sami lahko izberejo vrtec, ki ustreza njihovim potrebam in željam za vzgojo in varstvo otroka. Poleg tega niso vezani na občino, v kateri živijo, saj obstaja možnost vpisa otroka v vrtec v občini, ki jim zaradi dela bolj ustreza. Poleg tega lahko sami izbirajo med programi, saj vrtci omogočajo različne vrste programov, kot so dopoldanski, popoldanski in skrajšani program (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020).

Čas v vrtcu je namenjen spodbujanju osnovnih veščin in znanj otrok ter tako poskrbeti za kakovosten razvoj otroka in poskrbeti za njegovo zdravje. Vse to je ključnega pomena za kakovostno življenje družine ter ustvarjanje dobrih razmer za družbo in gospodarstvo (Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, 2020).

1.2 Pravna ureditev

Organizacija in upravljanje javnega vrtca, ki je javni zavod, temelji na določenih pravnih podlagah. S pomočjo predpisov in zakonov je delovanje javnega vrtca predpisano in dosegati mora določene normative. Prva izmed pomembnih zakonov sta Zakon o lokalni samoupravi (ZLS), Ur. l. RS, št. 94/07 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 79/09, 51/10, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 11/18 – ZSPDSL-1, 30/18, 61/20 – ZIUZEOP in 80/20 – ZIUOOPE in Zakon o zavodih (ZZ), Ur. l. RS, št. 12/91, 8/96, 36/00 – ZPDZC in 127/06 - ZJZP.

V 1. členu ZZ je navedeno: *»Zavodi so organizacije, ki se ustanovijo za opravljanje dejavnosti vzgoje in izobraževanja, znanosti, kulture, športa, zdravstva, socialnega varstva, otroškega varstva, invalidskega varstva, socialnega zavarovanja ali drugih dejavnosti, če cilj opravljanja dejavnosti ni pridobivanje dobička.«* Javni vrtec je kot javni zavod financiran iz več različnih virov. Najpomembnejša pravna podlaga, ki ureja pogoje in določa načine financiranja, je Zakon o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (ZOFVI), Ur. l. RS, št. 16/07 – uradno prečiščeno besedilo, 36/08, 64/09 – popr., 65/09 – popr., 20/11, 40/12 – ZUJF, 57/12 – ZPCP-2D, 47/15, 46/16, 49/16 – popr., 25/17 – Zvaj, 123/21, 172/21 in 207/21. Zakon o vrtcih (ZVrt), Ur. l. RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 25/08, 98/09 – ZIUZGK, 36/10, 62/10 – ZUPJS, 94/10 – ZIU, 40/12 – ZUJF, 14/15 – ZUUJFO, 55/17 in 18/21, je, kot lahko sklepamo iz poimenovanja, osnova, ki določa izvajanje predšolske vzgoje. V 1. členu ZVrt je navedeno: *»Ta zakon ureja predšolsko vzgojo, ki jo izvajajo javni in zasebni vrtci in varstvo predšolskih otrok, ki ga izvajajo varuhi predšolskih otrok na domu.«*

Poleg omenjenih zakonov, ki so le nekateri izmed mnogih, ki so pomembni za delovanje in organizacijo vrtca, je treba omeniti dva pomembna pravilnika. Prvi je Pravilnik o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo (Ur. l. RS, št. 97/03, 77/05, 120/05, 93/15 in 59/19). Slednjega izdaja minister za šolstvo, znanost in šport, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZVrt. Normative za sistemizacijo delovnih mest in normative za oblikovanje oddelkov določa Pravilnik o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje (Ur. l. RS, št. 27/14, 47/17, 43/18 in 54/21). Izdaja ga minister za izobraževanje, znanost in šport, na podlagi 14. in 17. člena ZVrt.

Pravna podlaga, ki ureja delovna razmerja, je Kolektivna pogodba za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji (Ur. l. RS, št. 52/94, 49/95, 34/96, 45/96 – popr., 51/98, 28/99, 39/99 – ZMPUPR, 39/00, 56/01, 64/01, 78/01 – popr., 56/02, 43/06 – ZkolP, 60/08, 79/11, 40/12, 46/13, 106/15, 8/16 – popr., 45/17, 46/17, 80/18, 160/20 in 88/21). Za izračun cene programov je najpomembnejši 62. člen, v katerem je navedeno, da se z določeno delovno dobo strokovnim delavcem učna obveznost zmanjša za 2 uri, vendar prejemajo plačo za polni delovni čas. Slednje je pomembno upoštevati pri sistemizaciji delovnih mest in izračunu cene programov (62. člen Kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji).

1.3 Ključni dokumenti

Javni vrtec je dolžan hraniti in urediti določene najpomembnejše dokumente, ki so osnova za njegovo delovanje in organizacijo. Ustrezni dokumenti so podlaga za dobro delovanje javnega vrtca pod določenimi pravili.

– Akt o ustanovitvi

Akt o ustanovitvi je prvi, osnovni in najpomembnejši dokument. V njem je, poleg z zakonom določenih zadev, urejena tudi notranja organizacija javnega vrtca. Ustanovitelj javnega vrtca, torej občina, v aktu o ustanovitvi določi tudi, ali se bodo vse spremljajoče dejavnosti za vrtec izvajale v okviru služb ustanovitelja ali bodo naloge, prenesene na službe, ki niso financirane s strani ustanovitelja. V tem primeru se je treba to že v začetku dogovoriti s financerjem in določiti, kako bo potekal nadzor nad namensko porabo sredstev (42. člen ZOFVI).

Akt o ustanovitvi je torej dokument, v katerem so zapisane vse osnovne informacije javnega vrtca in pravno določena notranja organizacija, vključno z nalogami, pristojnostmi služb, postopki odločanja ter vse najpomembnejše informacije za delovanje javnega vrtca.

– Razvojni načrt vrtca

Na podlagi 48. in 49. člena ZOFVI ravnatelj pripravi razvojni načrt vrtca, sprejme pa ga svet vrtca (Kustec, 2022). Razvojni načrt se sprejme za obdobje petih let. V njem se vrtec opredeli, katerim področjem želi dati večji poudarek pri organizaciji dela in oblikovanju

vzgojnega načrta. V njem se jasno opredelijo cilji in način, kako bodo kot vrtec zastavljeno tudi dosegli. Po obdobju petih let se razvojni načrt pregleda ter naredi evalvacijo o doseženih ciljih in razlogih za odstopanja od načrtovanega.

- Določitev vrste programov in oddelkov vrtca

Programi in oddelki vrtca se primarno oblikujejo na podlagi prijav. Po prejetih prijavah se oblikujejo oddelki z upoštevanjem normativov za oblikovanje oddelkov. Določeni programi in oddelki v javnem vrtcu so osnova za nadaljnjo organizacijo dela, sistematizacijo delovnih mest in oceno stroškov (Kustec, 2022).

- Letni delovni načrt

V 21. členu ZVrt je navedeno: *»Organizacijo in podrobno vsebino življenja in dela vrtca določi vrtec z letnim delovnim načrtom, ki ga sprejme svet vrtca. Z letnim delovnim načrtom se določi organizacija in poslovni čas vrtca, programi vrtca, vzgoja in varstvo otrok v vzgojnovarstvenih družinah, razporeditev otrok v oddelke, delo strokovnih in drugih delavcev v vrtcu, sodelovanje s starši, sodelovanje z vzgojnoizobraževalnimi, zdravstvenimi in drugimi organizacijami, mentorstvo pripravnikom, aktivnosti za vključevanje vrtca v okolje, sodelovanje s šolami, ki izobražujejo delavce za potrebe vzgoje predšolskih otrok, program strokovnega izpopolnjevanja delavcev vrtca, program dela strokovnih organov vrtca ter kadrovske, materialne in druge pogoje, potrebne za uresničitev vzgojnega procesa. Predlog letnega delovnega načrta mora biti pred sprejetjem v vseh delih, ki imajo finančne učinke na proračun občine ustanoviteljice, predvsem pa glede vrst in števila oddelkov, števila otrok v oddelku, števila strokovnih delavcev ter poslovnega časa, usklajen s pristojno službo občine ustanoviteljice.«*

- Finančni načrt

Finančni načrt se pripravi na podlagi izhodišč, ki jih poda občina ustanoviteljica na podlagi zakona o izvrševanju proračuna republike Slovenije za obravnavano leto. Osnova za izdelavo finančnega načrta so cene programov, število oblikovanih oddelkov in podlage za financiranje iz proračuna. Finančni načrt pripravi računovodja vrtca z ravnateljem, sprejme pa ga svet vrtca. Obvezna priloga finančnega načrta je kadrovski načrt, v katerem je opredeljena in zapisana sistematizacija delovnih mest.

- Pogodba o financiranju

Občina ustanoviteljica je ena izmed financerjev javnega vrtca in z njim sklene pogodbo o financiranju (28. člen ZVrt). V pogodbi o financiranju se jasno določi in opredeli obveznosti občine ustanoviteljice za plačilo razlike med plačilom staršev in cene programa vrtca ter plačila dodatnih dejavnosti, ki niso vključena v polno ceno programa. Sem lahko štejemo dodatne dejavnosti, letovanja, investicijsko vzdrževanje objektov in opreme ter ostale dogovorjene stroške.

- Sistematizacija delovnih mest

Po 108. členu ZOFVI sistematizacijo delovnih mest za vrtec določi ravnatelj v soglasju z ustanoviteljem na podlagi normativov in standardov. Omenjeni normativi in standardi so določeni s pravilnikom o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje. Dodatno lahko ravnatelj vrtca po soglasju župana občine ustanoviteljice zaposli strokovno in tehnično osebje za pokrivanje bolniških odsotnosti ali odsotnosti iz drugih razlogov do 20 dni.

1.4 Financiranje vrtca

V 25. členu ZVrt je navedeno, da se programi predšolske vzgoje financirajo iz:

- javnih sredstev,
- sredstev ustanovitelja,
- plačil staršev ter
- donacij in drugih virov.

Javni vrtec pridobi del sredstev iz državnega proračuna. V 1. odstavku 29. člena ZVrt je navedeno: *»Iz državnega proračuna se v skladu z normativi in standardi zagotavljajo sredstva za:*

- *oddelke vrtcev v bolnišnicah, katerih dejavnost je namenjena območju države, in polovico sredstev za plače in prejemke ter davke in prispevke za vzgojitelje v oddelkih vrtcev, ki delujejo v drugih bolnišnicah, k delovanju katerih je dalo soglasje tudi ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo,*
- *oddelke predšolske vzgoje v zavodih za vzgojo in izobraževanje otrok s posebnimi potrebami, katerih ustanovitelj je država,*
- *plačilo višjih stroškov za oddelke, kjer se pri vzgojnem delu uporablja italijanski jezik oziroma kjer vzgojno delo poteka dvojezično, v slovenskem in madžarskem jeziku ter za oddelke otrok Romov in*
- *del sredstev za investicije v nepremičnine in opremo na narodno mešanih območjih,*
- *oddelke vrtcev, ki izvajajo krajše programe v obsegu 240 ur letno, namenjene otrokom, ki niso vključeni v vrtec in bodo naslednje koledarsko leto dopolnili starost šestih let, k organizaciji in delovanju katerih je dalo soglasje ministrstvo, pristojno za predšolsko vzgojo.«*

Staršem, ki imajo v vrtec vključena dva oziroma tri in vsakega naslednjega otroka, je omogočeno sofinanciranje iz državnega proračuna. Porabo in način zagotavljanja sredstev pa določi minister, ki je pristojen za predšolsko vzgojo (29. člen ZVrt).

- Sredstva ustanovitelja

Občina je kot ustanoviteljica pomemben del financiranja vrtca in ima z vrtcem sklenjeno pogodbo o financiranju. Iz proračuna občine se namreč zagotavljajo sredstva za plačilo

razlike med ceno programa in plačila staršev. Plačilo razlike se zavede iz proračuna občine, v kateri ima vsaj eden od staršev skupaj z otrokom stalno prebivališče. V primeru plačila razlike gre torej lahko za občino ustanoviteljico ali katerokoli drugo občino, odvisno od območja, na katerem je omenjeno stalno prebivališče. Občina zagotavlja sredstva tudi za tujce, če ima vsaj eden od staršev skupaj z otrokom začasno prebivališče na njenem območju in je zavezanec za dohodnino v Republiki Sloveniji. Poleg tega občina zagotavlja sredstva za investicijsko vzdrževanje, sredstva za investicije v nepremičnine in sredstva za pokrivanje stroškov, ki nastanejo ob izvajanju programa za predšolske otroke in niso všteti v ceno programa (28. člen ZVrt).

– Plačila staršev

V 30. členu ZVrt je navedeno: »*Osnova za plačilo staršev je cena programa, v katerega je otrok vključen. Cena programa obsega stroške vzgoje, varstva in prehrane otroka v vrtcu in ne vsebuje sredstev za investicije in investicijsko vzdrževanje.*«

V Republiki Sloveniji imajo starši možnost uveljavitve subvencije za znižanje plačila vrtca. Slednjo lahko uveljavijo starši, ki imajo otroke vključene v javni vrtec, zasebni vrtec s koncesijo, ali pa zasebni vrtec, ki se financira iz občinskega proračuna. Namen subvencije je razbremenitev staršev glede plačila in spodbujanje rodnosti. Višina znižanega plačila vrtca se ugotavlja glede na uvrstitev staršev v dohodkovni razred. Razvrstitev se izvede glede na povprečni mesečni dohodek na osebo v gospodinjstvu. Glede na dohodkovni razred pa je z odstotki določeno, kolikšen del cene plačajo starši in kolikšen del plača občina. Omenjeni podatki so vidni v tabeli 1. Torej, če kot primer vzamemo tretji dohodkovni razred, lahko razberemo, da bodo starši plačali 20 % cene programa, občina pa bo financirala preostalih 80 % cene programa (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 2022a).

Tabela 1: Znižano plačilo vrtca glede na dohodkovne razrede

Dohodkovni razred	Povprečni mesečni dohodek na osebo (EUR)	Plačilo staršev (v % od cene programa)
1	do 200,78	0 %
2	od 200,79 do 334,64	10 %
3	od 334,65 do 401,58	20 %
4	od 401,59 do 468,50	30 %
5	od 468,51 do 591,22	35 %
6	od 591,23 do 713,91	43 %
7	od 713,92 do 914,71	53 %
8	od 914,72 do 1.104,33	66 %
9	od 1.104,34	77 %

Vir: Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (2022a).

Starši so plačila za drugega mlajšega otroka v celoti oproščeni, prav tako so oproščeni tudi plačila za tretjega in vsakega naslednjega otroka. To velja tudi v primeru, če otroka oz. otroci

v vrtec niso vključeni istočasno. Omenjeno plačilo se financira iz državnega proračuna (32. člen ZVrt).

- Donacije in drugi viri

Javni vrtec lahko opravlja tudi dejavnosti poleg javne službe, ki se financirajo s strani uporabnikov. Poleg tega pa lahko posamezniki ali podjetja javnemu vrtcu namenijo donacijo za namensko ali splošno porabo.

- Zavezanci prispevkov k ceni programov

Pri javnem vrtcu lahko opredelimo štiri zavezanke prispevkov k ceni programov. Prvi je občina ustanoviteljica, ki financira razliko med plačilom staršev in polno ceno programa za otroke s stalnim prebivališčem na njenem območju. Naslednji so druge občine, ki financirajo razliko med plačilom staršev in polno ceno programa za otroke, ki imajo stalno prebivališče na njihovih območjih. Kot že omenjeno so tretji zavezanec starši, ki so zavezani do plačila določenega zneska, ki že vključuje znižana plačila. Zadnji pa je državni proračun. Iz omenjenega se financirajo plačila namesto staršev, za vsakega drugega, tretjega in nadaljnjega otroka, ki je vključen v vrtec, ne glede na to ali vrtec obiskuje skupaj s sorojencem. Vsi zneski se zavedejo že v finančnih načrtih za prihodnja leta, in sicer na naslednji način: za vsako leto se na podlagi zneskov preteklega leta, ocene tekočega leta in konkretnih podatkov tekočega leta pripravi ocena zneskov za prihodnje leto. Gre za zneske, ki so predvideni in vsekakor ne natančno določeni. Koliko bodo dejansko znašali v prihodnjem letu, je odvisno od vpisa otrok, števila vpisanih otrok, števila novo vpisanih otrok, ki že imajo sorojence v vrtcu ter koliko bo vpisanih otrok, ki nimajo stalnega prebivališča na območju občine ustanoviteljice.

1.5 Programi in oddelki

Predšolska vzgoja se v javnem vrtcu izvaja po programih in v starostnih obdobjih. Prioritetno je, da se v vrtcu oblikujejo oddelki glede na starostna obdobja, tako da je čim manj kombiniranih oddelkov. Na ta način se v posameznih programih vzgojitelji osredotočajo na različne teme, saj se učni programi za različne starostne skupine otrok nedvomno razlikujejo. Navsezadnje so zahteve otrok v prvem starostnem obdobju, kamor so vključeni otroci od prvega do tretjega leta starosti, drugačne kot zahteve otrok v drugem starostnem obdobju, kamor so vključeni otroci od treh do šestih let oziroma do vstopa v osnovno šolo. Starejši otroci so bolj samostojni ter se na področju določenih higienskih navad in oblačenja od njih zahteva več kot pa od otrok, ki so ravno vstopili v vrtec.

- Vrste programov

Javni vrtec lahko glede na trajanje izvaja tri vrste programov. Prvi so dnevni programi, ki trajajo od 6 do 9 ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne, celodnevno ali pa izmenično. Drugi so poldnevni programi, ki trajajo od 4 do 6 ur in se lahko izvajajo dopoldne, popoldne,

ali izmenično. Javni vrtci lahko izvajajo tudi krajše programe, ki trajajo od 240 do 720 ur letno (14. člen ZVrt). Pri krajših programih je pomemben podatek, da dnevno število ur ne sme presegati štirih ur, tedensko število ur pa ne sme presegati šestnajstih ur (2. člen Pravilnika o organiziranju, delovanju in financiranju oddelkov vrtec, ki izvajajo krajše programe in so financirani iz državnega proračuna). Vse vrste programov so namenjene otrokom od prvega leta starosti do vstopa v osnovno šolo. Vsi ponujajo vzgojo in varstvo, le da je prehrana pri dnevnih in poldnevni programih zagotovo zagotovljena, pri krajših programih pa je lahko na voljo ali ne (14. člen ZVrt).

Vse vrste programov se izvajajo v skladu z normativi in predpisanimi standardi. Slednje predpiše minister, pristojen za predšolsko vzgojo po mnenju Strokovnega sveta Republike Slovenije za splošno izobraževanje. Predpisani normativi in standardi določajo obveznosti strokovnih delavcev, ravnatelja, pomočnika ravnatelja ter merila, po katerih se oblikujejo oddelki, svetovalna služba, administrativno-računovodska služba, tehnična služba, kadrovska zasedba ter prostor in oprema. Za posebnosti, kot so narodno mešana območja, otroci Romov ter vzgoja otrok s posebnimi razvojnimi problemi, se sprejmejo in upoštevajo posebni normativi in standardi (14. člen ZVrt).

– Starostna obdobja

Otroci se v vrtcu delijo v starostna obdobja in oddelke. Glede starostnih obdobj otroke ločimo v prvo starostno obdobje, kjer so otroci od enega do treh let in v drugo starostno obdobje, kjer so otroci od treh let do vstopa v šolo. V oddelkih so otroci razporejeni v oddelke glede na starostno obdobje. Poznamo torej oddelke prvega starostnega obdobja, oddelke drugega starostnega obdobja in kombinirane oddelke, kamor so vključeni otroci tako prvega kot drugega starostnega obdobja (15. in 16. člen ZVrt).

– Število otrok v oddelkih

25. člen pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje določa naslednje normative za število otrok v oddelkih, predstavljeni so spodaj in v tabeli 2.

V homogeni oddelek je lahko vključeno:

- v oddelek prvega starostnega obdobja najmanj 9 in največ 12 otrok,
- v oddelek drugega starostnega obdobja, v katerem so 3–4 letni otroci, najmanj 12 in največ 17 otrok,
- v ostale oddelke drugega starostnega obdobja najmanj 17 in največ 22 otrok.

V heterogeni oddelek je lahko vključeno:

- v oddelek prvega starostnega obdobja najmanj 7 in največ 10 otrok,
- v oddelek drugega starostnega obdobja najmanj 14 in največ 19 otrok.

V kombinirani oddelek je vključenih najmanj 10 in največ 17 otrok. Za lažje razumevanje, so največji normativi za prvo starostno obdobje, drugo starostno obdobje in kombinirani oddelek predstavljeni v spodnji tabeli 2.

Tabela 2: Normativi za oddelke

Starostno obdobje	Vrsta oddelka	Največji normativ
Prvo: 1–3 leta	homogeni	12
Prvo: 1–3 leta	heterogeni	10
Drugo: 3–4 leta	homogeni 1	17
Drugo: 4–6 leta	homogeni 2	22
Drugo: 3–6 leta	heterogeni	19
Kombinirano: 1–6 leta	kombinirani	17
Kombinirano: 1–6 leta	razvojni	6

Vir: Kustec (2022).

– Fleksibilnost normativa

Po 25. členu pravilnika o normativih za opravljanje dejavnosti predšolske vzgoje lahko občina, kot ustanoviteljica določi nižji ali višji normativ od določenega z zakonom, za največ dva otroke. Občina ustanoviteljica ima torej določene pristojnosti za odobritev nižjega oziroma višjega normativa števila otrok v oddelkih. Slednje mora biti skrbno določeno, saj ima to nedvomno neposredni vpliv na ceno programov vrtca.

1.6 Notranja organizacija in sistemizacija delovnih mest

– Ravnatelj in pomočnik ravnatelja

Vodja vrtca, ki ima 10 ali več oddelkov, je ravnatelj, ki je pedagoški vodja in poslovodni organ. Njegova polna delovna obveznost na teden je predstavljena v spodnji tabeli 3:

Tabela 3: Delovna obveznost ravnatelja

Število oddelkov	Število ur dela z otroki na teden	Število ur svetovalnega dela na teden
10 ali 11	3	4
12 ali 13	1,5	2
14 ali več	0	0

Vir: 3. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje.

V vrtcu z najmanj 17 oddelki lahko ravnatelj imenuje pomočnika ravnatelja. Novo delovno mesto pomočnika ravnatelja pa se oblikuje za vsake nadaljnjih 18 oddelkov. Polna delovna obveznost pomočnika ravnatelja na teden za 17 oddelkov je 13,5 ur dela z otroki in 18 ur svetovalnega dela. Za vsaka dva dodatna oddelka se njegova obveznost zniža za 1,5 ure dela z otroki in 2 uri svetovalnega dela na teden. V primeru, da pomočnik ravnatelja pedagoško vodi oddelke na treh lokacijah, se normativ zmanjša za en oddelek, za vsaki dve dodatni

lokaciji pa za dodaten oddelek (4. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

– Strokovni delavci

Delovno mesto za svetovalnega delavca se sistemizira v vrtcu s 30 oddelki. Normativ se svetovalnemu delavcu zmanjša za dva oddelka, če opravlja delo na štirih do šestih lokacijah. Če pa delo opravlja na več kot šestih lokacijah, se normativ zmanjša za štiri oddelke (9. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

V vrtcu z najmanj 60 oddelki se sistemizira eno delovno mesto organizatorja prehrane in eno delovno mesto organizatorja zdravstveno-higienskega režima. Normativ se organizatorjema zmanjša za dva oddelka, če delo opravljata na štirih do šestih lokacijah. Če pa delo opravljata na več kot šestih lokacijah, se normativ zmanjša za štiri oddelke (10. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

Delovno mesto vzgojitelja za dodatno strokovno pomoč za polni delovni čas se v vrtcu sistemizira v primeru, da ima 25 ur obveznosti dela z otroki (11. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

Pri sistemizaciji delovnih mest vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev je pravilo, da na en oddelek dodelimo enega vzgojitelja in enega pomočnika vzgojitelja. Za dodaten delež delovnega mesta pa je treba upoštevati sočasnost, ki je določena s 17. členom ZVrt, v katerem je navedeno: *»Dnevni in poldnevni program izvajata vzgojitelj in vzgojitelj predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja. Dnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj šest ur dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj štiri ure dnevno. Poldnevni program v oddelku prvega starostnega obdobja izvajata skupaj vsaj tri ure dnevno in v oddelku drugega starostnega obdobja vsaj dve uri dnevno. Sočasna prisotnost vzgojitelja in vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnika vzgojitelja se zagotavlja s sistemizacijo delovnih mest ob oblikovanju oddelkov in se ne izvaja v času počitka otrok.«*

Zelo pomembna posebnost pri sistemizaciji delovnih mest vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev je 62. člen kolektivne pogodbe za dejavnost vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji, saj določa, da je treba dodatno sistematizirati delež delovnega mesta za nadomeščanje vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev z določeno delovno dobo. V 62. členu je točno navedeno: *»Vzgojitelju, pomočniku vzgojitelja, varuhu, učitelju in predavatelju višje šole s 35 leti delovne dobe oziroma s 30 leti delovne dobe za ženske, od tega najmanj 25 let oziroma 20 let v vzgoji in izobraževanju za ženske, se učna obveznost, vzgojno delo ali delovno usposabljanje zmanjša za 2 uri. Pedagoškim delavcem, ki so morali za nastop dela v vzgoji in izobraževanju izpolnjevati z zakonom predpisan pogoj o pridobljenih ustreznih delovnih izkušnjah in so ta pogoj izpolnili, se pri ugotavljanju delovne dobe iz prejšnjega odstavka k delovni dobi v vzgoji in izobraževanju prišteje tudi dejanska delovna doba, ki jo je delavec kot pogoj za nastop dela v vzgoji in izobraževanju izpolnil s*

predhodno pridobljenimi delovnimi izkušnjami. Delavec oziroma delavka iz prvega odstavka prejema plačo za polni delovni čas.»

- Administrativno-računovodski delavci

V 14. členu Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje je navedeno: »V samostojnem vrtcu s 15 ali več oddelki se sistemizira eno delovno mesto računovodje, ki je uvrščeno najmanj v VI. tarifni razred in eno delovno mesto tajnika VIZ VI ali poslovnega sekretarja, ki je uvrščen najmanj v VII/1. tarifni razred.«

Eno delovno mesto vzdrževalca učne tehnologije ali delovno mesto vzdrževalca računalniške opreme se sistemizira v vrtcu, ki ima 30 oddelkov. Potrebna izobrazba za vzdrževalca učne tehnologije je srednja strokovna izobrazba, za vzdrževalca računalniške opreme pa visoka strokovna izobrazba. V vrtcih, ki imajo manj kot 30 oddelkov, se delovno mesto sistemizira po naslednjih merilih, predstavljenimi v spodnji tabeli 4.

Tabela 4: Delež delovnega mesta

Število oddelkov	Število ur dela z otroki na teden
do 17	0,50
18–29	0,75
30 in več	1,00

Vir: 15.a člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje

- Drugi tehnični delavci

Kot delavce v kuhinji štejemo kuharje in pomočnike kuharjev. Na podlagi starostne strukture oddelkov, energijskih potreb otrok in števila obrokov, ki se pripravijo v kuhinji, se sistemizira število delovnih mest. Poraba časa za delo je posebno določena za delo v lastni, razdelilni ali centralni kuhinji. Za pripravo vsakega dietnega obroka za otroka, ki ima zdravniško potrdilo, se doda tri četrtine časa. Pomembno je tudi, da je v vrtcu, ki ima organizirano centralno ali lastno kuhinjo, najmanj polovica zaposlenih kuharjev (16. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

Eno delovno mesto perice se v vrtcu sistemizira za povprečno 60 kg suhega perila na dan, eno delovno mesto čistilca pa na 600 m² čistilne talne površine. Kot čistilne talne površine štejemo vse notranje talne površine, razen površin kuhinje in prostorov hišnika. V primeru, da čistilec skrbi za 2 do 3 stavbe, se normativ zniža za 100 m². Če pa skrbi za štiri ali več stavb, se normativ zniža za 200 m² (17. in 18. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

Med druge tehnične delavce štejemo tudi hišnika – vzdrževalca, kurjača in šoferja. V vrtcu z 18 oddelki se sistemizira eno delovno mesto za omenjene poklice. V primeru, da delavec delo opravlja na treh do petih stavbah, se normativ zniža za dva oddelka, če pa skrbi za več

kot pet stavb, se normativ zniža za štiri oddelke (19. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

- Spremljevalci otrok s posebnimi potrebami

V vrtcu se na podlagi odločbe o usmeritvi sistemizira delovno mesto spremljevalca, ki nudi fizično pomoč otrokom s posebnimi potrebami, v primeru, da vrtec tega ne more zagotoviti z že sistemiziranimi delovnimi mesti. Izobrazba, ki je zahtevana za spremljevalca, je najmanj izobrazba, pridobljena po izobraževalnem programu, gimnazija ali izobrazba, pridobljena po izobraževalnem programu srednjega strokovnega izobraževanja. Obseg delovne obveznosti spremljevalca se določi glede na število otrok v vrtcu, ki potrebujejo pomoč (23. člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

V vrtcu, v katerega je vključeno tudi večje število romskih otrok, se lahko sistemizira delovno mesto romski pomočnik v skladu z merili, predstavljenimi v spodnji tabeli 5. Romski pomočnik je del tehnično administrativnega kadra, zahtevana izobrazba pa je srednja ali srednja strokovna izobrazba, lahko ima tudi nacionalno poklicno kvalifikacijo romski pomočnik (23.a člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje).

Tabela 5: Delovno mesto romskega pomočnika

Število oddelkov	Število ur dela z otroki na teden
10–20	0,50
več kot 20	1,00

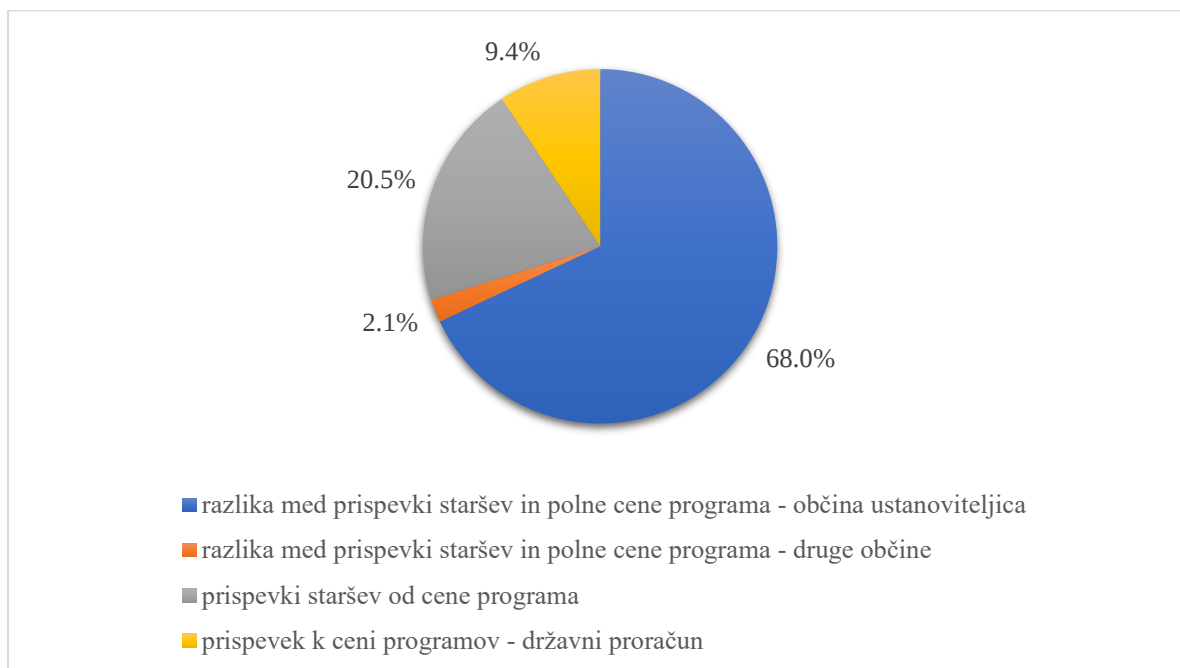
Vir: 23.a člen Pravilnika o normativih za opravljanje predšolske vzgoje

2 IZRAČUN CENE

V tem delu naloge je na konkretnem primeru izbranega javnega vrtca prikazan izračun cene programa za šolsko leto 2021/2022.

Kot primer je na spodnji sliki 1, grafično prikazan načrt virov financiranja za leto 2022 v izbranem javnem vrtcu s strani zavezancev za plačilo prispevkov k ceni programov. Gre za konkretne podatke, ki so jih glede na prejšnja leta, načrtovali za leto 2022. Prvi in največji zavezanec je občina ustanoviteljica, od katere so pričakovali 2.321.250 EUR za financiranje razlike med plačilom staršev in polne cene programov. Naslednji zavezanec so ostale občine, od katerih so pričakovali 71.050 EUR za financiranje razlike med plačilom staršev in polne cene programov. Naslednji so starši, ki so zavezani za plačilo cene programa, in sicer je bil znesek v letu 2022 skupno ocenjen na višino 700.150 EUR. Navsezadnje pa so v izbranem javnem vrtcu prispevek k ceni programov iz državnega proračuna za leto 2022 ocenili v višini 320.000 EUR. S strani zavezancev za financiranje k ceni programov v izbranem javnem vrtcu pričakujejo skupaj 3.412.450 EUR.

Slika 1: Zavezanci prispevkov k ceni programov – načrt za leto 2022

Prirejeno po Izbrani javni vrtec (2021b).

Cena programa se izračuna na podlagi vnaprej izračunanih povprečnih mesečnih stroškov elementov cene za tekoče leto. Stroške dela za vzgojitelje in pomočnike vzgojiteljev izračunamo posebej za programe v istovrstnih oddelkih in jih delimo s številom otrok. Število otrok je določeno z najvišjim normativom. K omenjenim stroškom prištejemo stroške ostalih delavcev, ki v oddelkih ne delajo neposredno. Ključ delitve posrednih stroškov je število otrok v vseh oddelkih (9. člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo).

Kot vključenega otroka štejemo vsakega otroka, ki je razporejen v oddetek in za katerega vrtec obračuna plačilo za minimalno prisotnost v skupini, to je en dan v mesecu. V primeru, da je v oddelkih število otrok manjše od najnižjega normativa, je občina ustanoviteljica dolžna zagotoviti sredstva v višini cene programa za število otrok, ki predstavlja razliko do najnižjega normativa. V ceno programa v tem primeru niso všteti stroški živil za otroka (10. člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo).

2.1 Izračun cene po programih za izbrani javni vrtec

Ceno izračunamo za posamezna starostna obdobja, pri tem pa nam je osnova število oddelkov in otrok v posameznem starostnem obdobju. Na začetku jasno določimo normative za posamezne oddelke ter število otrok za posamezno starostno obdobje in izračunamo število oddelkov. Ta izračun zastavimo, ko imamo jasno število vpisanih otrok. Upoštevati moramo normative za sestavo oddelkov in oddelke oblikovati pametno, saj je treba

predvideti določena nihanja števila vpisanih otrok. V primeru, da se nekaj otrok med letom iz vrtca izpiše, to ne pomeni ukinitve oddelka, temveč zgolj več praznih mest v skupini. V tem primeru je občina ustanoviteljica, zavezana k plačilu praznih mest v oddelkih, seveda brez stroškov živil. V primeru izpisa večjega števila otrok lahko to pomeni ukinitve oddelka in posledično tudi prekinitev delovnega razmerja zaposlenih iz poslovnih razlogov. Seveda je to skrajni primer, saj je najprej treba poskusiti zaposlene premestiti na delovna mesta oziroma uskladiti omenjeno situacijo z občino ustanoviteljico. Morebitne odpovedi, porodniške in daljše odsotnosti med zaposlenimi, se med letom ustrezno nadomeščajo. V praksi lahko pride do spreminjanja cen programov med šolskim letom v primerih drastičnih sprememb v elementih cene. Primer omenjene sestave otrok po oddelkih za izbrani javni vrtec, zastavljen ob začetku šolskega leta 2021/22, je predstavljen v spodnji tabeli 6.

Tabela 6: Oddelki v izbranem javnem vrtcu

Starostno obdobje	Št. oddelkov	Normativ za en oddenek	Skupno št. otrok za vse oddelke
Prvo: 1–3 leta	15	12–14	198
Drugo: 3–6 leta	22	17–24	448
Kombinirano: 1–6 leta	1	17	17
Skupaj	38		663

Vir: Izbrani javni vrtec (2021c).

Ko imamo otroke ustrezno razdeljene v oddelke glede na normative, izračunamo ceno po starostnih obdobjih, kot je prikazano v tabeli 7 za prvo starostno obdobje, tabeli 8 za drugo starostno obdobje in tabeli 9 za kombinirani oddenek. Za vsako starostno obdobje določimo število zaposlenih vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev. Vštejemo tudi delež delovnega mesta za nadomeščanje bolniških odsotnosti, ki se določi glede na dogovor in soglasje občine ustanoviteljice ter delež delovnega mesta za vzgojitelje po 62. členu kolektivne pogodbe. Število zaposlenih pomnožimo z njihovo povprečno plačo in delimo s številom otrok v posameznem starostnem obdobju, da izračunamo strošek na posameznega otroka.

$$\text{Strošek vzgojnega kadra na otroka} = \frac{\text{število zaposlenih} * \text{povprečna plača}}{\text{število otrok v starostnem obdobju}} \quad (1)$$

Nato prištejemo še stroške dela ostalega kadra, stroške materiala in storitev ter stroške živil. Stroški dela ostalega kadra se izračunajo tako, da njihovo povprečno plačo pomnožimo s številom zaposlenih in delimo s številom otrok iz vseh oddelkov. Strošek dela ostalega kadra je torej za vse otroke enak. Povprečna plača za 30,2 posredno zaposlenih znaša 1.730,09 EUR, torej je mesečni strošek dela ostalega kadra na otroka 78,81 EUR.

$$\text{Strošek ostalega kadra na otroka} = \frac{\text{število zaposlenih} * \text{povprečna plača}}{\text{število vseh otrok}} \quad (2)$$

Letni stroški materiala in storitev so predvideni v finančnem načrtu. Iz letnega zneska izračunamo mesečni strošek, tega pa delimo s številom vseh otrok iz vseh oddelkov. Torej

je tudi strošek materiala in storitev za vse otroke enak. Mesečni strošek materiala in storitev glede na finančni načrt za izbrani javni vrtec znaša 42.920,83 EUR za vseh 663 otrok, torej je mesečni strošek na otroka 64,74 EUR.

$$\text{Strošek materiala in storitev na otroka} = \frac{\text{mesečni strošek}}{\text{število vseh otrok}} \quad (3)$$

V izbranem javnem vrtcu so stroški živil za otroke izračunani na podlagi števila obrokov, ki jih vrtec zagotavlja na otroka v posameznem programu, in cen, ki jih vrtec doseže v postopkih oddaje javnih naročil. Stroški živil v ceni programa za otroke so izračunani glede na porabo živil, znesek mesečno znaša 31,86 EUR, kot je prikazano v tabeli 7 (Izbrani javni vrtec, 2021a).

Tabela 7: Stroški živil

	Finančni načrt 2022 (EUR)	Mesečno (EUR)	Mesečni strošek na otroka (663 otrok) (EUR)
Stroški živil	253.500,00	21.125,00	31,86

Vir: Izbrani javni vrtec (2021a).

V tabeli 8 je predstavljena cena programa za prvo starostno obdobje, v katerega je vključenih 15 oddelkov in 198 otrok. Kot lahko razberemo iz tabele, cena programa za prvo starostno obdobje znaša 537,64 EUR mesečno na otroka.

Tabela 8: Prvo starostno obdobje – cena programa za 15 oddelkov in 198 otrok

Stroški vzgojnega kadra:	Št. zap.	Povprečna plača (EUR)	Strošek zaposlenega na otroka (EUR)
a. vzgojitelji	15	2.575,75	195,13
b. pomočniki vzgojiteljev	19,76	1.519,54	151,65
c. vzgojitelji 15/38 od 1,35 (dodatna zaposlitev)	0,53	2.318,47	6,21
d. pomočniki vzg. 15/38 od 1 (dodatna zaposlitev)	0,39	1.525,42	3,00
e. vzgojitelji 15/38 od 0,15 (62.člen)	0,06	2.318,47	0,70
f. pomočniki vzg. 15/38 od 1,83 (podaljšan d.č.)	0,72	1.525,42	5,55
Stroški dela ostalega kadra	30,2	1.730,09	78,81
Stroški materiala in storitev			64,74
Stroški živil			31,86
Skupaj	36,46		537,64

Vir: Izbrani javni vrtec (2021a).

V tabeli 9 je predstavljena cena programa za drugo starostno obdobje, v katerega je vključenih 22 oddelkov in 448 otrok. Kot lahko razberemo iz tabele, cena programa za drugo starostno obdobje znaša 393,30 EUR mesečno na otroka.

Tabela 9: Drugo starostno obdobje – cena programa za 22 oddelkov in 448 otrok

Stroški vzgojnega kadra:	Št. zap.	Povprečna plača (EUR)	Strošek zaposlenega na otroka (EUR)
a. vzgojitelji	22	2.635,60	129,43
b. pomočniki vzgojiteljev	22	1.596,20	78,38
c. vzgojitelji 22/38 od 1,35 (dodatna zaposlitev)	0,78	2.318,47	4,04
d. pomočniki vzg. 22/38 od 1 (dodatna zaposlitev)	0,58	1.525,42	1,97
e. vzgojitelji 22/38 od 0,15 (62.člen)	0,09	2.318,47	0,47
f. pomočniki vzg. 22/38 od 1,83 (podaljšan d.č.)	1,06	1.525,42	3,61
Stroški dela ostalega kadra	30,2	1.730,09	78,81
Stroški materiala in storitev			64,74
Stroški živil			31,86
Skupaj	46,51		393,30

Vir: Izbrani javni vrtec (2021a).

V tabeli 10 je predstavljena cena programa za kombinirani odderek, v katerega je vključenih 17 otrok. Kot lahko razberemo iz tabele, cena programa za kombinirani odderek znaša 438,61 EUR mesečno na otroka.

Tabela 10: Kombinirani oddelki – cena programa za 1 odderek in 17 otrok

Stroški vzgojnega kadra:	Št. zap.	Povprečna plača (EUR)	Strošek zaposlenega na otroka (EUR)
a. vzgojitelji	1	2.372,05	139,53
b. pomočniki vzgojiteljev	1,06	1.759,01	109,68
c. vzgojitelji 1/38 od 1,35 (dodatna zaposlitev)	0,04	2.318,47	5,46
d. pomočniki vzg. 1/38 od 1 (dodatna zaposlitev)	0,03	1.525,42	2,69
e. vzgojitelji 1/38 od 0,15 (62.člen)	0,01	2.318,47	1,36
f. pomočniki vzg. 1/38 od 1,83 (podaljšan d.č.)	0,05	1.525,42	4,49
Stroški dela ostalega kadra	30,2	1.730,09	78,81
Stroški materiala in storitev			64,74
Stroški živil			31,86
Skupaj	2,19		438,61

Vir: Izbrani javni vrtec (2021a).

2.2 Obračunavanje odsotnosti otrok

Vrtci čez leto beležijo veliko odsotnosti, kar je lahko povezano s kratkotrajno boleznijo, daljšo boleznijo, začasnim izpisom iz vrtca, ali drugimi razlogi. Glede obračunavanja odsotnosti poznamo zakonsko določena pravila.

Za obdobje navadne odsotnosti, ko otrok ne obiskuje vrtca, se iz cene programa odštejejo stroški za neporabljena živila. Znižana cena je tako osnova za plačilo staršev in tudi za razliko med ceno programa in plačilom staršev, ki ga krije občina zavezanica. V primeru

daljše odsotnosti, katere razlog je bolezen ali druge okoliščine, lahko občina zavezanica poleg stroškov živil ceno programa za otroka še dodatno zniža (17. člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo).

Občina, ki je zavezanica za plačilo razlike med plačilom staršev in polne cene programa, lahko staršem med počitnicami ali med daljšo odsotnostjo omogoči popust ali znižanje plačila cene programa. V tem primeru je občina zavezana k plačilu razlike do tega znižanega plačila (18. člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo). Zdravstvene rezervacije ima vsaka občina urejene po svojih pravilih, vrtec pa se ravna po pravilih občine zavezanke. V izbranem javnem vrtcu vlogo za znižanje plačila, s priloženim zdravniškim potrdilom o bolezni otroka, starši oddajo upravi vrtca najkasneje v roku petih zaporednih delovnih (obračunskih) dni od zaključka odsotnosti otroka. V primeru, ko imajo starši v vrtec hkrati vključena dva ali več otrok, se 50 % znižanje cene programa ne upošteva v delu prispevka, ki se vrtcu zagotavlja iz državnega proračuna (Izbrani javni vrtec, 2021a).

V primeru, da starši otroka začasno izpišejo iz vrtca in ga potem ponovno vpišejo, se staršem zaračuna stroške, ki so nastali ob začasnem izpisu. Stroške lahko ugotavljamo največ za obdobje dveh mesecev. Ti stroški pa ne smejo presegati višine plačila, ki bi bila staršem zaračunana v primeru navadne odsotnosti, torej v višini cene programa znižane za stroške neporabljenih živil, za čas, ko je bil otrok odsoten (16.a člen Pravilnika o metodologiji za oblikovanje cen programov v vrtcih, ki izvajajo javno službo). Vsak vrtec ima glede izpisa iz vrtca svoja pravila, ki jih določi skupaj z občino ustanoviteljico. Na primeru izbranega javnega vrtca lahko starši otroka začasno izpišejo na podlagi izpolnjenega obrazca za začasni izpis iz vrtca za obdobje enega do največ dveh mesecev v šolskem letu. Pravico lahko uveljavljajo, če začasni izpis poteka v neprekinjenem času. V času, ko je otrok začasno izpisan iz vrtca, starši plačajo znižano ceno za program v vrtcu, in sicer v višini 50 % prispevka za plačilo, določenega z odločbo pristojnega centra za socialno delo o uvrščenosti v dohodkovni razred (plačilni razred) in določitvi višine plačila za program v vrtcu, znižano za sorazmerni del stroškov neporabljenih živil. Razliko med plačilom znižanega plačila za program v vrtcu, ki jo plačajo starši, in ceno programa, znižano za sorazmerni del stroškov neporabljenih živil, se zagotavlja iz proračunskih sredstev občine ustanoviteljice (Izbrani javni vrtec, 2021a).

3 VPLIV PLAČE ZAPOSLENIH V IZBRANEM JAVNEM VRTCU NA CENO PROGRAMA

Minimalna plača v Republiki Sloveniji v letu 2022 znaša 1.074,43 EUR. Skozi leta lahko opazimo, da se minimalna plača v Republiki Sloveniji zvišuje, le v letih 2015 in 2016 je ostala ista, in sicer 790,73 EUR. V desetih letih se je minimalna plača v Republiki Sloveniji zvišala za 311,37 EUR. Leta 2012 je znašala 763,06 EUR, v primerjavi z lanskim letom pa je prišlo do zvišanja za 50,19 EUR. V letu 2021 je namreč minimalna plača v Republiki Sloveniji znašala 1.024,24 EUR (Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake

možnosti, 2022b). Minimalna plača je pomembna pri obračunu plač vsak mesec in načeloma lahko vpliva na ceno programov v javnem vrtcu. Pri obračunu plač je pomembna, saj nihče od zaposlenih ne sme prejeti nižjega zneska od določene minimalne bruto plače. V primeru, da se minimalna plača zviša in imamo v vrtcu 10 % zaposlenih, ki prejemajo minimalno bruto plačo, se omenjeni dvig pozna pri stroških dela. V primeru, da gre za močno zvišanje stroškov dela, lahko to pomeni obvezno preverjanje cene programov in morebitno zvišanje le-te.

Pri povprečni bruto plači lahko opazimo različna nihanja skozi leta in mesece. Za mesec januar leta 2020 je povprečna bruto plača znašala 1.806,50 EUR, za januar leta 2021 1.977,20 EUR, za mesec januar leta 2022 pa 1.923,92 EUR. Pri obračunu plač je treba vsak mesec preveriti povprečno bruto plačo v Republiki Sloveniji, saj je za razliko od minimalne plače vsak mesec drugačna. Prav tako lahko opazimo, da je lahko skozi leta in mesece višja ali nižja. Pri minimalni plači pa se lahko vidi le vsakoletno zvišanje (SURS, 2022a). Povprečna bruto plača v Republiki Sloveniji je pomembna predvsem pri odpravnini in obdavčitvi regresa. Pri izračunu odpravnin upoštevamo tisto, ki je za zaposlenega bolj ugodna. Torej, če ima zaposleni višjo bruto plačo od povprečne bruto plače v Republiki Sloveniji, upoštevamo njegovo, saj je zanj bolj ugodna.

Inflacija ima neposreden vpliv na temeljno vprašanje, ki sem se ga odločila raziskati v zaključni strokovni nalogi, predvsem zaradi situacije, v kateri smo zadnja leta, saj lahko na vseh področjih opazimo velik dvig cen življenjskih potrebščin in visoko stopnjo inflacije. Cene življenjskih potrebščin so bile v mesecu maju leta 2022 za kar 8,1 % višje kot v mesecu maju prejšnje leto. Poleg tega je bila v območju evra stopnja inflacije 8,1 %, v Sloveniji pa kar 8,7 % (SURS, 2022a). Nekaj največjih podražitev s področja goriv in hrane je v odstotkih predstavljenih v spodnji tabeli 11.

Tabela 11: Podražitve

Element podražitve	Podražitev v odstotkih
Zemeljski in mestni plin	59%
Kurilno olje	43%
Daljinsko ogrevanje	43%
Trda goriva	24%
Pogonsko gorivo – dizel	41%
Pogonsko gorivo – bencin	35%
Olja in maščobe	25%
Jedilno olje	50%
Izdelki iz žit	23%
kruh	21%
Najemnine in cene storitev za vzdrževanje in popravilo stanovanj	19%
Storitve električarjev	22%

Prirejeno po SURS (2022a).

Pri izračunu pozitivne rasti plač upoštevamo rast cen življenjskih potrebščin, slednja pa pomeni, da so se plače zvišale po višji stopnji kot cene življenjskih potrebščin. Od meseca novembra leta 2021 do marca leta 2022 je bila vsak mesec rast bruto plače negativna. Meseca marca leta 2022 je bila povprečna mesečna bruto plača za kar 5,2 % nižja kot meseca marca leta 2021. Zmanjšanje bruto plač v javnem sektorju je v veliki meri povezano z ukinitvijo covid dodatkov, saj so se bruto plače zmanjšale za 13 % v primerjavi z mesecem marcem leta 2021. Na drugi strani pa je prišlo do realnega zvišanja bruto plač za 0,2 % v zasebnem sektorju in 6 % v gostinstvu, kar je najbolj povezano z odpravo ukrepov, sprejetih med epidemijo COVID-19. Ko pa govorimo o nominalnem zvišanju povprečne bruto plače, torej brez upoštevanja rasti cen, pa je v javnem sektorju bruto plača znižala za 8,3 %, v zasebnem pa se je zvišala za 5,6 % (SURS, 2022a).

Kot temeljno hipotezo zaključne strokovne naloge sem si zadala vprašanje, ali dvig plače zaposlenih vpliva na dvig cene programov in višje plačilo staršev. Nihanja minimalne plače in inflacija imata neposreden vpliv tudi na ceno programov v javnem vrtcu, saj nenadno ali visoko zvišanje plač zaposlenih, vpliva na dvig stroškov dela in neposredno lahko to pomeni zvišanje cene programov. Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (ZSPJS), Ur. l. RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15, 82/15, 23/17 – ZDOdv, 67/17, 84/18 in 204/21, je pravna podlaga za določanje plač. V 1. členu ZSPJS je navedeno: *»Ta zakon ureja sistem plač funkcionarjev in javnih uslužbencev v javnem sektorju, pravila za njihovo določanje, obračunavanje in izplačevanje ter pravila za določanje obsega sredstev za plače. Zakon opredeljuje tudi postopek za spremembe razmerij med plačnimi skupinami in plačnimi podskupinami v javnem sektorju. Zakon določa skupne temelje sistema plač v javnem sektorju, in sicer za uveljavitev načela enakega plačila za delo na primerljivih delovnih mestih, nazivih in funkcijah, za zagotovitev preglednosti sistema plač ter stimulativnosti plač.«*

3.1 Elementi plače zaposlenih v izbranem javnem vrtcu

Osnovni element plače je bruto plača, za katero je v 3. členu ZSPJS navedeno: *»Plača se določi s pogodbo o zaposlitvi, odločbo oziroma sklepom, tako da se v pogodbi, odločbi oziroma sklepu določi pravna podlaga za določitev plače in posameznih delov plače, plačni razred in druge sestavine plače v skladu s tem zakonom, predpisi in drugimi akti, izdanimi na njihovi podlagi ter kolektivnimi pogodbami, višino posameznih elementov plače na dan sklenitve pogodbe, izdaje sklepa oziroma odločbe in usklajevanja plače.«* Vsi dodatki pa so s 1. 12. 2021 izvzeti iz minimalne plače, določeno z 2. členom Zakona o minimalni plači (ZMinP), Ur. l. RS, št. 13/10, 92/15 in 83/18.

Delodajalec je zavezan k plačilu prispevkov delodajalca za zaposlenega v višini 16,1 %. Ob upokojitvi je zaposleni upravičen do odpravnine. Višina odpravnine ob upokojitvi se izplača v višini treh zadnjih plač zaposlenega ali v višini trikratnika zadnje objavljene slovenske povprečne plače. Izbere se možnost, ki je za zaposlenega ugodnejša. V letu 2022 bodo v

izbranim javnem vrtcu odpravnine ob upokojitvi prejele dve vzgojiteljici in pomočnica v kuhinji. Med stroške delodajalca iz naslova delovnega razmerja so vključena tudi premije za kolektivno pokojninsko zavarovanje, ki se izplačuje vsem zaposlenim v izbranem javnem vrtcu v sorazmernem deležu glede na delež zaposlitve.

Regres za letni dopust se za zaposlene obračuna glede na plačni razred na zadnji dan v mesecu aprilu za isto leto in pripada vsem javnim uslužbencem, izplačan pa je pri plači v mesecu maju. V letu 2022 so regres za letni dopust prejeli vsi zaposleni v izbranem javnem vrtcu v vrednosti minimalne plače, kar znaša 1074,43 EUR.

Jubilejne nagrade pripadajo javnim uslužbencem za leta dela v javnem sektorju. Jubilejna nagrada je za člane sindikata 20 % višja, višine jubilejnih nagrad pa so predstavljene v spodnji tabeli 12. V izbranem javnem vrtcu je v letu 2022 jubilejne nagrade prejelo 15 zaposlenih.

Tabela 12: Višine jubilejnih nagrad

Znesek jubilejne nagrade	Zaposleni, ki ni član sindikata	Zaposleni, ki je član sindikata
za 10 let delovne dobe	288,76 EUR	346,51 EUR
za 20 let delovne dobe	433,13 EUR	519,76 EUR
za 30 let delovne dobe	577,51 EUR	693,01 EUR
za 40 let delovne dobe	577,51 EUR	693,01 EUR

Vir: Izbrani javni vrtec (2021b).

Zaposlenim pripadata tudi povračilo stroškov prehrane in prevoza. Povračilo stroškov prehrane se izračuna na podlagi javno objavljene vrednosti na spletnem mestu državne uprave s celovitimi informacijami o njenem delovanju in preprostim dostopom do storitev in se upošteva za dni prisotnosti zaposlenega. Povračila stroškov prevoza pa se obračunajo na podlagi izjav zaposlenih in se na podlagi kilometrine upošteva 10 % cene neosvinčenega motornega bencina.

V letu 2022 bodo v izbranem javnem vrtcu izplačali delovno uspešnost za obdobja julij–december 2021, januar–marec 2022 in april–september 2022. Skupna vrednost izplačila delovne uspešnosti znaša 2 % vrednosti osnovnih plač zaposlenih v izbranem javnem vrtcu, lahko pa znaša največ 20 % osnovne plače zaposlenega.

Solidarnostne pomoči so določene z Zakonom za uravnoteženje javnih financ (ZUJF), Ur. l. RS, št. 40/12, 96/12 – ZPIZ-2, 104/12 – ZIPRS1314, 105/12, 25/13 – odl. US, 46/13 – ZIPRS1314-A, 56/13 – Zštip-1, 63/13 – Zosn-I, 63/13 – ZJAKRS-A, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 101/13 – ZDavNepr, 107/13 – odl. US, 85/14, 95/14, 24/15 – odl. US, 90/15, 102/15, 63/16 – Zdoh-2R, 77/17 – ZMVN-1, 33/19 – ZMVN-1A, 72/19 in 174/20 – ZIPRS122. Slednje je težko predvideti, saj gre za denarno pomoč zaposlenim ob določenih življenjskih dogodkih. V letu 2022 naj bi v izbranem javnem vrtcu

solidarnostno pomoč prejela ena pomočnica vzgojiteljice. V 178. členu ZUJF je navedeno: »Zaposlenemu pripada solidarnostna pomoč v višini 577,51 eurov v naslednjih primerih:

- ob smrti ožjega družinskega člana (ožji družinski člani so zakonec, zunajzakonski partner, partner v času trajanja registrirane istospolne partnerske skupnosti, otroci ter posvojenci, ki jih je zaposleni po zakonu dolžan preživljati in jih je tudi dejansko preživljal),
- ob ugotovitvi invalidnosti II. in III. kategorije, ugotovljene na podlagi predpisov o pokojninskem in invalidskem zavarovanju,
- zaradi bolezni, ki traja šest mesecev ali več, ne glede na to, ali je zaposleni zaradi bolezni, ki v koledarskem letu traja šest mesecev ali več, odsoten z dela ali pa dela po štiri ure dnevno,
- naravne nesreče, kot jih določajo predpisi o zaščiti in reševanju, ali požara, ki huje prizadeneta premoženje zaposlenega.«

3.2 Izračun

Vpliv dviga plač zaposlenih vzgojiteljev v izbranem javnem vrtcu za 4 % bom prikazala na konkretnem primeru izračuna cene programa za vse oddelke. Zvišanje plač zaposlenih za 4 % pomeni zvišanje plače za en plačni razred.

Uporabila bom konkretne podatke, in sicer povprečno plačo zaposlenih po delovnih mestih. Povprečne plače zaposlenih bom zvišala za 4 %, stroški materiala in storitev ter stroški živil pa ostanejo nespremenjeni.

V tabeli 13 je predstavljen izračun nove cene za prvo starostno obdobje, kamor spada 15 oddelkov in 198 otrok. V tabeli 14 pa lahko vidimo konkretno primerjavo osnovne in nove cene ter podatek, da je prišlo do zvišanja cene za 3,28 % oziroma za 17,64 EUR.

Tabela 13: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – prvo starostno obdobje

Zaposleni	Število zaposlenih	Povprečna mesečna bruto plača (EUR)	Povprečna mesečna bruto plača zvišana za 4% (EUR)	Strošek na otroka (EUR)
Vzgojiteljice	15	2.575,75	2.678,78	202,94
Pomočnice vzgojiteljic	19,76	1.519,54	1.580,32	157,71
Vzgojiteljice (dodatna zaposlitev)	0,59	2.318,47	2.411,21	7,18
Pomočnice vzgojiteljic (dodatna zaposlitev)	1,11	1.525,42	1.586,43	8,89
Ostali zaposleni kader	30,2	1.730,09	1.799,29	81,96
Skupaj				458,69

Vir: lastno delo.

Tabela 14: Primerjava cene programa za prvo starostno obdobje

	Stara cena (EUR)	Nova cena (EUR)
Stroški dela	441,05	458,69
Stroški materiala in storitev	64,74	64,74
Stroški živil	31,86	31,86
Skupaj cena	537,64	555,29

Vir: lastno delo.

V tabeli 15 je predstavljen izračun nove cene za drugo starostno obdobje, kamor spada 22 oddelkov in 448 otrok. V tabeli 16 pa lahko vidimo konkretno primerjavo osnovne in nove cene ter podatek, da je prišlo do zvišanja cene za 3,02 % oziroma za 11,87 EUR.

Tabela 15: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – drugo starostno obdobje

Zaposleni	Število zaposlenih	Povprečna mesečna bruto plača (EUR)	Povprečna mesečna bruto plača. zvišana za 4 % (EUR)	Strošek na otroka (EUR)
Vzgojiteljice	22	2.635,60	2.741,03	134,60
Pomočnice vzgojiteljic	22	1.596,20	1.660,05	81,52
Vzgojiteljice (dodatna zaposlitev)	0,87	2.318,47	2.411,21	4,68
Pomočnice vzgojiteljic (dodatna zaposlitev)	1,64	1.525,42	1.586,43	5,81
Ostali zaposleni kader	30,2	1.730,09	1.799,29	81,96
Skupaj				308,57

Vir: lastno delo.

Tabela 16: Primerjava cene programa za drugo starostno obdobje

	Stara cena (EUR)	Nova cena (EUR)
Stroški dela	296,70	308,57
Stroški materiala in storitev	64,74	64,74
Stroški živil	31,86	31,86
Skupaj cena	393,30	405,17

Vir: lastno delo.

V tabeli 17 je predstavljen izračun nove cene za kombinirani oddelek, kamor je vključenih 17 otrok. V tabeli 18 pa lahko vidimo konkretno primerjavo osnovne in nove cene ter podatek, da je prišlo do zvišanja cene za 3,12 % oziroma za 13,68 EUR.

Tabela 17: Zvišanje povprečne mesečne bruto plače in izračun cene na otroka – kombinirani oddelek

Zaposleni	Število zaposlenih	Povprečna mesečna bruto plača (EUR)	Povprečna mesečna bruto plača, zvišana za 4 % (EUR)	Strošek na otroka (EUR)
Vzgojiteljice	1	2.372,05	2.466,93	145,11
Pomočnice vzgojiteljic	1,06	1.759,01	1.829,37	114,07
Vzgojiteljice (dodatna zaposlitev)	0,05	2.318,47	2.411,21	7,09
Pomočnice vzgojiteljic (dodatna zaposlitev)	0,08	1.525,42	1.586,43	7,47
Ostali zaposleni kader	30,2	1.730,09	1.799,29	81,96
Skupaj				355,70

Vir: lastno delo.

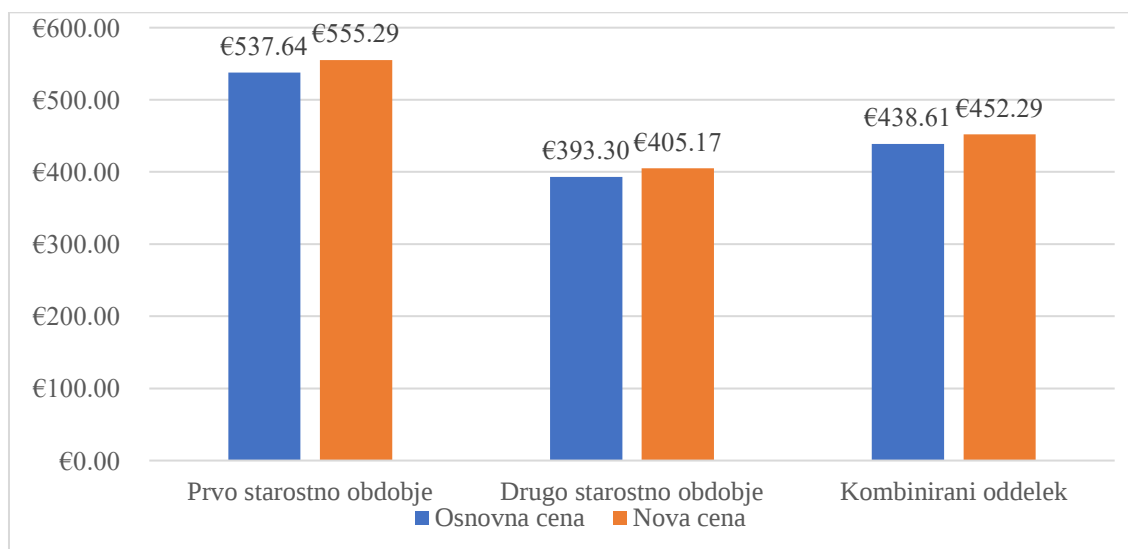
Tabela 18: Primerjava cene programa za kombinirani oddelek

	Stara cena (EUR)	Nova cena (EUR)
Stroški dela	342,02	355,70
Stroški materiala in storitev	64,74	64,74
Stroški živil	31,86	31,86
Skupaj cena	438,61	452,29

Vir: lastno delo.

Kot je predstavljeno v zgornjih tabelah, lahko opazimo, da je odstotek zvišanja cene za vse oddelke zelo podoben. Poleg tega je pri vseh oddelkih prišlo do zvišanja cene programa v nižjem odstotku v primerjavi z odstotkom zvišanja povprečne bruto plače zaposlenih. Do največjega učinka zvišanja cene programa pride pri prvem starostnem obdobju, kjer se cena programa zviša za 17,64 EUR. Na spodnji sliki 2 je za lažje razumevanje grafično predstavljena primerjava cen programov pred in po zvišanju plač zaposlenih.

Slika 2: Primerjava cen programov

Vir: lastno delo.

SKLEP

Predšolsko vzgojo v Sloveniji izvajajo predvsem javni in zasebni vrtci. V zaključni strokovni nalogi sem se osredotočila na javni vrtec, saj je največ otrok v Sloveniji vključenih v le-te, zasebni vrtci pri nas niso tako razširjeni. Poleg tega je delovanje in organizacija javnega vrtca določena z zakoni, predpisi in pravilniki, v nasprotju z zasebnimi vrtci, ki imajo povsem drugačna pravila.

Cena programov za javni vrtec je pomemben del financiranja javnih vrtcev in osrednje področje, s katerim se srečujejo starši. Je pomembno področje, ki naj bi ga razumela predvsem računovodja vrtca in starši. S tem razumevanjem lahko lažje preverimo in razumemo razloge, kdaj pride do zvišanja ali znižanja cene programov. Pred izračunom cene programov je potrebna ureditev notranje organizacije, sistemizacija delovnih mest in določitev oddelkov. Za javne vrtce so omenjena področja ter proces in pravila za izračun cene programov določeni z zakoni in pravilniki. V njih so določene tudi smernice za posebne primere ali posebnosti. Preverjanje cene programov naj bi bilo redno, in sicer vsaj enkrat na leto. V določenih primerih, če to ni potrebno, lahko ostane cena programov nespremenjena nekaj let. V nasprotnem primeru, če pride med letom do drastične spremembe pri elementih cene, ki bi zelo vplivale na cene programov, pa se lahko cena spremeni tudi med letom. To ni zaželeno, zato je potrebno poskusiti najti drugo rešitev z občino ustanoviteljico. Najpomembnejši vpliv na ceno imajo torej elementi cene in dogovor z občino ustanoviteljico. Slednji je ključen, saj lahko tudi ob zvišanju cene programov občina prevzame plačilo razlike do višje cene ali finančno pomaga družinam, za katere bi bilo zvišanje cene preveliko finančno breme. Ob vsem omenjenem je treba slediti predpisanim zakonom in pravilnikom ter redno spremljati možne popravke ali dopolnitve zakonov.

Med pisanjem zaključne strokovne naloge sem se osredotočala na osnovno vprašanje, ki sem si ga postavila na začetku, in sicer kako dvig plač zaposlenih vpliva na plačilo vrtca za starše. Vprašanje se mi zdi zanimivo, saj se zadnjih nekaj let vsi srečujemo z ekonomskimi in globalnimi spremembami in ker stroški dela v izbranem javnem vrtcu v povprečju predstavljajo kar 79,13 % delež celotne cene programov. Spremembe so privedle do nepričakovanih sprememb na trgu in zvišanja cen življenjskih dobrin. Država je pomemben faktor pri reševanju omenjenega problema, saj mora kljub rasti cen ljudem zagotavljati dovolj visok življenjski standard.

Osredotočila sem se na dvig plač zaposlenih v izbranem javnem vrtcu za en plačni razred oziroma za 4 %. Pri pridobivanju literature sta mi bili v veliko pomoč ravnateljica in računovodja izbranega javnega vrtca, ki sta mi priskrbeli uradne dokumente ter potrebne podatke za pisanje strokovne zaključne naloge. Poleg tega sem od njiju lahko pridobila mnenja in razlage podatkov. Med pisanjem sem hitro spoznala, da manjša sprememba pri stroških dela bolj vpliva na spremembo pri ceni programa, kot če bi prišlo do večje spremembe pri stroških živil, ter da enoznačnega odgovora na zastavljeno vprašanje ni. Na podlagi izračuna sem ugotovila, da do najvišjega zvišanja cene pride v prvem starostnem obdobju, in sicer za 3,28 %, ker se strošek razdeli na najmanjše število otrok. Poleg tega pa se cena za noben oddelek ni zvišala za višji odstotek, kot se je zvišala povprečno bruto plačo zaposlenih.

V primeru zvišanja cen programov se lahko vrtec in občina ustanoviteljica odločita, na koga bosta prenesla razliko do višje cene, obstajata namreč dve različni možnosti. Celotna razlika do višje cene programov se lahko v celoti prenese na občino ustanoviteljico ali pa se znesek razdeli. Delno zvišanje cene plača občina, delno pa se zviša znesek, ki ga plačujejo starši. Situacijo vsak vrtec z občino ustanoviteljico rešuje na svoj način, zato ni mogoče zagotovo trditi, da zvišanje cene programov vrtca vpliva na plačilo staršev.

LITERATURA IN VIRI

1. Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport. (2020, 19. maj). *Izobraževanje, znanost in šport: Predšolska vzgoja*. Pridobljeno dne 11.08.2022 iz <https://www.gov.si/podrocja/izobrazevanje-znanost-in-sport/predsolska-vzgoja/>
2. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. (2022a, 6. maj). *Pravice in prejemki družine: Znižano plačilo vrtca*. Pridobljeno dne 17.08.2022 iz <https://www.gov.si teme/znizano-placilo-vrtca/>
3. Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti. (2022b, 30. avgust). *Delovna razmerja in druge oblike dela: Minimalna plača*. Pridobljeno dne 21.08.2022 iz <https://www.gov.si teme/minimalna-placa/>
4. Izbrani javni vrtec (2021a). *Ekonomska cena za leto 2022* (interno gradivo).
5. Izbrani javni vrtec (2021b). *Finančni načrt za leto 2022* (interno gradivo).
6. Izbrani javni vrtec (2021c). *Sistemizacija delovnih mest za leto 2022* (interno gradivo).

7. Kustec, S. (2022). *Praktični vidik oblikovanja cen programov v vrtcih* (interno gradivo). Ljubljana: Simona Kustec.
8. Statistični urad Republike Slovenije - SURS (2022a, 17. junij). *Inflacija, maj 2022: Gibanje cen v Sloveniji podobno kot v evrskem območju*. Pridobljeno dne 22.08.2022 iz <https://www.stat.si/statweb/News/Index/10406>
9. Statistični urad Republike Slovenije – SURS (2022b, 15. april). *Udeleženci predterciarnega izobraževanja, šolski leti 2021/2022 in 2020/2021: Število otrok v osnovnošolskem izobraževanju še vedno narašča*. Pridobljeno dne 15.07.2022 iz <https://www.stat.si/StatWeb/News/Index/10276>

PRILOGE

Priloga 1: Sistemizacija delovnih mest

Delovno mesto		Prvo starostno obdobje 15 oddelkov 198 otrok	Drugo starostno obdobje 22 oddelkov 448 otrok	Kombiniran oddelek 1 oddelek 17 otrok	Normativ za 38 oddelkov in 663 otrok* 1.12.2021– 31.08.2022
Vzgojitelj predšolskih otrok		15,59	22,87	1,05	38,15
Vzgojitelja predšolskih otrok – pomočnik vzgojitelja		20,87	23,64	1,14	44,64
Delavci v kuhinji					13,08
	glavni kuhar				1
	kuhar V				1
	kuhar IV				5
	pomočnik III				1
	pomočnik II				5,08
Perica II					2
Čistilka					/
Hišnik					2,37
Organizator prehrane					0,65
Organizator ZHR					0,65
Računovodja					1
Knjigovodja					1,45
Tajnik VIZ VI					1
Svetovalni delavec					2
Pomočnik ravnatelja/-ice					2
Ravnatelj/-ica					1
Ne sistemizirano delovno mesto					2,35
Spremljevalec otrok s posebnimi potrebami					3
Skupaj za izvajanje osnovne dejavnosti – predšolska vzgoja					115,34

* Stroški dela zaposlenih na delovnih mestih, ki niso vezana na neposredno pedagoško delo v skupini, se razdelijo na vse vpisane otroke

Priloga 2: Stroški neposredno zaposlenih – prvo starostno obdobje

Mesečni stroški dela neposredno oddelkih i. St. Obdobje	Št. zap.	Povprečni mesečni stroški (EUR)	Povprečni mesečni stroški na zaposlenega (EUR)
plače zaposlenih – vzgojiteljice	15	28.772,69	1.918,18
prispevki na plače – vzgojiteljice		4.632,40	308,83
odpravnine ob upokojitvi		615,76	41,05
regres za letni dopust		1.312,50	87,50
jubilejne nagrade		166,03	11,07
povračila stroškov prehrane		1.215,00	81,00
povračila stroškov prevoza		1.005,00	67,00
redna delovna uspešnost		413,39	27,56
premije KDPZ		503,52	33,57
Skupaj		38.636,29	2.575,75
plače zaposlenih – pomočnice vzgojiteljic	19,76	21.084,76	1.067,04
prispevki na plače – pomočnice vzgojiteljic		3.394,55	171,79
odpravnine ob upokojitvi		0	0,00
regres za letni dopust		1.729,00	87,50
jubilejne nagrade		67,38	3,41
solidarnostne pomoči		0	0,00
povračila stroškov prehrane		1.600,56	81,00
povračila stroškov prevoza		963,3	48,75
redna delovna uspešnost		544,57	27,56
premije KDPZ		641,93	32,49
Skupaj		30.026,05	1.519,54

Priloga 3: Stroški neposredno zaposlenih – drugo starostno obdobje

Mesečni stroški dela neposredno oddelkih ii. St. Obdobje	Št. zap.	Povprečni mesečni stroški (EUR)	Povprečni mesečni stroški na zaposlenega (EUR)
plače zaposlenih – vzgojiteljice	22	44.450,11	2.020,46
prispevki na plače – vzgojiteljice		7.156,46	325,29
odpravnine ob upokojitvi		692,65	31,48
regres za letni dopust		1.925,00	87,50
jubilejne nagrade		72,19	3,28
povračila stroškov prehrane		1.782,00	81,00
povračila stroškov prevoza		562,22	25,56
redna delovna uspešnost		606,30	27,56
premije KDPZ		736,35	33,47
Skupaj		57.983,28	2.635,60
plače zaposlenih – pomočnice vzgojiteljic	22	24.967,31	1.134,88
prispevki na plače – pomočnice vzgojiteljic		4.019,69	182,71
odpravnine ob upokojitvi		0,00	0,00
regres za letni dopust		1.925,00	87,50
jubilejne nagrade		48,13	2,19
solidarnostne pomoči		0,00	0,00
povračila stroškov prehrane		1.782,00	81,00
povračila stroškov prevoza		1.052,46	47,84
redna delovna uspešnost		606,30	27,56
premije KDPZ		715,52	32,52
Skupaj		35.116,41	1.596,20

Priloga 4: Stroški neposredno zaposlenih – kombiniran oddelok

Mesečni stroški dela neposredno zaposlenih v kombiniranem oddelku	Št. zap.	Povprečni mesečni stroški (EUR)	Povprečni mesečni stroški na zaposlenega (EUR)
plače zaposlenih – vzgojiteljice	1	1.777,19	1.777,19
prispevki na plače – vzgojiteljice		286,13	286,13
odpravnine ob upokojitvi		0,00	0,00
regres za letni dopust		87,50	87,50
jubilejne nagrade		28,88	28,88
povračila stroškov prehrane		81,00	81,00
povračila stroškov prevoza		51,61	51,61
redna delovna uspešnost		27,56	27,56
premije KDPZ		32,18	32,18
Skupaj		2.372,05	2.372,05
plače zaposlenih – pomočnice vzgojiteljic	1,057	1.366,33	1.292,65
prispevki na plače – pomočnice vzgojiteljic		219,98	208,12
odpravnine ob upokojitvi		0,00	0,00
regres za letni dopust		92,49	87,50
jubilejne nagrade		0,00	0,00
solidarnostne pomoči		0,00	0,00
povračila stroškov prehrane		85,62	81,00
povračila stroškov prevoza		31,71	30,00
redna delovna uspešnost		29,13	27,56
premije KDPZ		34,01	32,18
Skupaj		1.859,27	1.759,01

Priloga 5: Stroški neposredno zaposlenih – dodatna zaposlitev

Mesečni stroški dela – dodatna zaposlitev	Št. zap.	Povprečni mesečni stroški (EUR)	Povprečni mesečni stroški na zaposlenega (EUR)
plače zaposlenih – vzgojiteljice	1,5	2.585,36	1.723,57
prispevki na plače – vzgojiteljice		416,25	277,50
odpravnine ob upokojitvi		0,00	0,00
regres za letni dopust		175,00	116,67
jubilejne nagrade		0,00	0,00
povračila stroškov prehrane		162,00	108,00
povračila stroškov prevoza		18,78	12,52
redna delovna uspešnost		41,34	27,56
premije KDPZ		78,98	52,65
Skupaj		3.477,71	2.318,47
plače zaposlenih – pomočnice vzgojiteljic	2,83	3.110,26	1.099,03
prispevki na plače – pomočnice vzgojiteljic		500,75	176,94
odpravnine ob upokojitvi		0,00	0,00
regres za letni dopust		247,63	87,50
jubilejne nagrade		0,00	0,00
solidarnostne pomoči		0,00	0,00
povračila stroškov prehrane		229,23	81,00
povračila stroškov prevoza		60,00	21,20
redna delovna uspešnost		77,99	27,56
premije KDPZ		91,07	32,18
Skupaj		4.316,93	1.525,42

Priloga 6: Stroški posredno zaposlenih

Stroški dela posredno zaposlenih	Št. Zap.	Mesečno (EUR)	Povprečni mesečni stroški na zaposlenega (EUR)
	30,2		
plača posredno zaposlenih		37.334,48	1.236,24
prispevki na plače posredno zaposlenih		6.010,85	199,03
regres za letni dopust		2.642,50	87,50
Skupaj plače in drugi prejemki		45.987,83	1.522,78
povračila stroškov prehrane		2.400,00	79,47
povračila stroškov prevoza		1.215,00	40,23
odpravnine ob upokojitvi		582,73	19,30
solidarnostne pomoči		120	3,97
jubilejne nagrade		117,91	3,90
redna delovna uspešnost		832,28	27,56
premije KDPZ		993	32,88
Skupaj materialni stroški		6.260,92	207,32
Skupaj posredno zaposleni v oddelku		52.248,75	1.730,09

Priloga 7: Stroški materiala in storitev

Povprečni mesečni načrtovani stroški materiala in storitev	Finančni načrt 2022 (EUR)	Mesečno (EUR)	Mesečno (EUR)
			/663 otrok
1. Funkcionalni stroški objektov za:	352.050,00	29.337,50	44,25
- ogrevanje (kurjava, dimnikarske storitve)	62.000,00	5.166,67	7,79
- elektriko	36.850,00	3.070,83	4,63
- plin	4.500,00	375,00	0,57
- vodo	16.500,00	1.375,00	2,07
- komunalne storitve	33.000,00	2.750,00	4,15
- čiščenje prostorov	170.000,00	14.166,67	21,37
- tekoče vzdrževanje prostorov in opreme	13.600,00	1.133,33	1,71
- zavarovalne premije	7.000,00	583,33	0,88
- varovanje objektov	3.100,00	258,33	0,39
- uporabo in vzdrževanje vozil za prevoz hrane	5.500,00	458,33	0,69
2. Funkcionalni stroški osnovne dejavnosti za:	128.000,00	10.666,67	16,09
- didaktična sredstva in igrače	36.000,00	3.000,00	4,52
- stalno strokovno izpopolnjevanje v skladu s KP	28.000,00	2.333,33	3,52
- obvezne zdravstvene storitve in varstvo pri delu	5.500,00	458,33	0,69
- hišno perilo	3.500,00	291,67	0,44
- pisarniško poslovanje (pisarniški material, stroški plačilnega prometa, časopisi, revije, telefonske storitve in podobno)	45.000,00	3.750,00	5,66
- drobni inventar	10.000,00	833,33	1,26
3. Drugi specifični namenski stroški	35.000,00	2.916,67	4,40
Skupaj	515.050,00	42.920,83	64,74